

PATVIRTINTA

Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus
gimnazijos direktoriaus

2026 m. gegužės 4° d. įsakymu Nr. V1-67

ŠILALĖS R. KVĖDARNOS KAZIMIERO JAUNIAUS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo Šilalės r. Kvėdarnos Kazimiero Jauniaus gimnazijoje (toliau – gimnazija) tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja krizių valdymą gimnazijoje, krizių valdymo komandos narių funkcijas, institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Krizių valdymo gimnazijoje koordinatoriai, organizatoriai ir vykdytojai yra gimnazijos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK), gimnazijos krizės valdymo komanda, Šilalės švietimo pagalbos tarnyba, kitos švietimo ir sveikatos sistemos įstaigos.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **krizinė situacija** – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, pasimetimas ir kt;

3.2. **krizė gimnazijoje** – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą mokyklos bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį.

3.3. **krizės valdymas gimnazijoje** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos krizių valdymo komanda krizės mokykloje metu, siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas mokykloje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, Jungtinių Tautų vaiko teisių konvencija, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimais, švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymais, Šilalės rajono savivaldybės tarybos sprendimais, gimnazijos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašu. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus / globėjus, rūpintojus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

3.4. **krizių valdymo gimnazijoje komanda** – gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų;

3.5. **savižudybės grėsmė** – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusiziudyti;

3.6. **savižudybės krizės prevencija** – veiksmai, kuriuos atlieka gimnazijos administracija, psichologas ir socialinis pedagogas, pasitelkdamas kitus narius ir kitų institucijų specialistus siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II SKYRIUS KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

4. Krizių ir krizinių situacijų valdymą gimnazijoje organizuoja gimnazijos Krizių valdymo komanda (toliau – komanda).

5. Krizinių situacijų prevenciją gimnazijoje vykdo Vaiko gerovės komisija.

6. Gimnazijos komandos paskirtis – įvykus krizei ar krizinei situacijai gimnazijoje (toliau – Krizė) atkurti įprastą gimnazijos bendruomenės veiklą, užtikrinti Krizės paveiktiems gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos identifikavimą, teikimą ir informuoti apie įvykį.

7. Komandą sudaro 7 nariai: gimnazijos vadovai ir pagalbos mokiniui specialistai, mokytojai, turintys krizės valdymui būtinų gebėjimų, tai yra komunikacijos, bendradarbiavimo, komandinio darbo, konfliktų sprendimo įgūdžių, visuomenės sveikatos priežiūros specialistas.

8. Komandos sudėtį įsakymu tvirtina gimnazijos direktorius.

9. Komandai vadovauja vienas iš gimnazijos vadovų, kuris koordinuoja komandos veiksmus krizės ar krizinės situacijos atveju.

10. Komandos nariai turi įgyti krizės valdymo gimnazijoje kompetencijų ir nuolat tobulinti kvalifikaciją šioje srityje.

11. Komandos narių funkcijos, kurias vykdys krizės valdymo gimnazijoje metu, nustatomos direktoriaus įsakymu.

12. Komandos vadovas organizuoja komandos posėdžius. Komandos posėdžiai organizaciniams klausimams (grupės narių funkcijoms pasiskirstyti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami ne rečiau kaip du kartus per mokslo metus.

13. Įvykus krizei, komandos vadovas organizuoja posėdį komandos funkcijoms krizės metu aptarti.

14. Komandos funkcijos krizės metu:

14.1. nedelsiant įvertinti krizės aplinkybes ir informuoti Šilalės rajono savivaldybės merą ir administraciją;

14.2. parengti krizės valdymo gimnazijoje planą, kuriame gali būti numatyti veiksmai:

14.2.1. kreiptis pagalbos į Šilalės policijos komisariatą, Šilalės savivaldybės sveikatos centrą, Tauragės apskrities vaiko teisių apsaugos skyrių Šilalės rajone ir kitas institucijas;

14.2.2. parengti informaciją apie krizę gimnazijos bendruomenei ir/ar žiniasklaidai;

14.2.3. įvertinti gimnazijos bendruomenės grupes ar asmenis, kuriems reikalinga psichologinė, socialinė pedagoginė, socialinė ar kita pagalba, ir ją organizuoti;

14.2.4. konsultuoti gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis;

14.2.5. rengti pokalbius su mokiniais;

14.2.6 atlikti kitus reikiamus veiksmus.

14.3. Komanda, įgyvendinusi krizės valdymo gimnazijoje plane numatytus veiksmus, įvertina krizės valdymo gimnazijoje veiksmų sėkmingumą ir priima reikiamus sprendimus:

14.3.1. koreguoja krizės valdymo gimnazijoje veiksmų planą;

14.3.2. kreipiasi pagalbos į Šilalės švietimo pagalbos tarnybos komandą;

14.3.3. sustabdo krizės valdymo gimnazijoje veiksmus.

15. Krizės aplinkybes įvertina, krizės valdymo gimnazijoje planą parengia, reikalui esant, jį koreguoja, krizės valdymo gimnazijoje veiksmus sustabdo – visa komanda, vadovaujama komandos vadovo.

16. Gimnazijos steigėją apie krizę informuoja gimnazijos direktorius, jam nesant – kitas įgaliotas asmuo.

III SKYRIUS GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS NARIŲ FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMAS

17. Komandos narių funkcijos:

17.1. Komandos vadovas:

17.1.1. vadovauja komandos darbui;

17.1.2. užtikrina, kad komandos nariai dalyvautų krizės valdymo veikloje;

17.1.3. rūpinasi komandos narių krizės valdymo kompetencijomis ir kvalifikacijos tobulinimusi;

17.1.4. organizuoja krizės ar krizinės situacijos valdymą.

17.2. psichologas:

17.2.1. vertina situaciją gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus bendruomenės narius, mikroklimatą gimnazijoje, psichologinės pagalbos teikimo poreikį);

17.2.2. organizuoja psichologinės pagalbos gimnazijos bendruomenei teikimo priemones;

17.2.3. labiausiai krizės paveiktiems bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją.

17.3. socialinis pedagogas:

17.3.1. užmezga ryšius su įvairiomis organizacijomis ir bendruomenės struktūromis, galinčiomis padėti gimnazijai krizės atveju;

17.3.2. kreipiasi pagalbos į Šilalės rajono policijos komisariatą, Vaiko teisių apsaugos skyrių Šilalės rajone ir kitas institucijas, koordinuoja krizės įveikimo procesą gimnazijoje (kaupia informaciją apie labiausiai įvykio paveiktus asmenis, pagalbos teikimą ir pan.);

17.3.3. konsultuoja visus gimnazijos bendruomenės narius, kuriems reikalinga pagalba, rūpinasi informacija apie pagalbos sklaidą mokykloje;

17.3.4. teikia pasiūlymus gimnazijos direktoriui dėl mokyklos darbo organizavimo;

17.4. atsakingas už komunikaciją asmuo:

17.4.1. reguliariai atnaujina komandos narių kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą;

17.4.2. konsultuoja komandos vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

17.4.3. parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas bendruomenei, prireikus žiniasklaidai, bei pateikia komandos vadovui;

17.4.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

17.4.5. apibrėžia žiniasklaidos atstovų buvimo gimnazijoje galimybes, numato bendravimo su žiniasklaida vietą ir laiką;

17.4.6. rūpinasi informacijos sklaida apie pagalbos galimybes gimnazijoje.

17.5. narys atsakingas už saugumo priemonių organizavimą:

17.5.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių saugumą ir informuoja komandos vadovą, prireikus iškviečia policiją ar priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.5.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

17.6. narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą:

17.6.1. esant realiai ar suvokiamai bendruomenės narių sveikatai ar gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja komandos vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicininę pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

17.6.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

17.6.3. numato vietą gimnazijoje, kur galėtų būtų teikiama pirmoji medicininė pagalba;

17.6.4. po krizės kartu su komanda aptaria pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

18. Krizės valdymo laikotarpiu itin svarbus klasių vadovų ir mokytojų vaidmuo, jie:

18.1. rengia pokalbius klasėse;

18.2. neleidžia skliti gandams;

18.3. atsako į mokinių klausimus;

18.4. sudaro galimybę mokiniams laisvai reikšti emocijas;

18.5. identifikuoja mokinius, kuriems reikia pagalbos;

18.6. vykdo užsiėmimus, švelninančius patirtą traumą (meninės veiklos, rašinių rašymo);

18.7. palaiko ryšius su tėvais.

IV SKYRIUS

PRELIMINARUS VEIKSMŲ PLANAS ESANT KRIZEI

19. Identifikavus krizę nedelsiant kviečiamas komandos pasitarimas, kurio metu svarstomi šie klausimai:

19.1. aptariamos kiekvieno komandos nario funkcijos ir atsakomybės;

19.2. įvertinamos krizės paveiktų asmenų grupės ir asmenys ir išskiriami labiausiai paveikti gimnazijos bendruomenės nariai;

19.3. įvertinamos gimnazijos psichologinės ir kitos pagalbos galimybės ir, jei jų nepakanka, kreipiamasi į Šilalės švietimo pagalbos tarnybą;

19.4. informuojamas Šilalės rajono savivaldybės meras, administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyrius, Vaiko teisių apsaugos skyrius bei su jomis bendradarbiaujama organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus;

19.5. sutariama, kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms gimnazijos bendruomenės grupėms (mokiniams, tėvams / globėjams, rūpintojams), gimnazijos darbuotojams, žiniasklaidai; sutariama, kas, kada ir kokia forma parengs ir pateiks informacinį tekstą;

19.6. esant būtinybei, sprendžiama dėl papildomų civilinės saugos ir / ar greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą, policijos ir / ar priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą bendrosios pagalbos telefonu 112;

19.7. svarstomas poreikis informuoti apie krizę kitas įstaigas, kurias gali paveikti krizė;

19.8. mirties atveju aptariami dalyvavimo laidotuvėse ir bendruomenės informavimo apie laidotuvių laiką ir vietą klausimai;

19.9. numatomas kito pasitarimo laikas ir vieta.

20. Tolimesni komandos veiksmai:

20.1. organizuoja tolesnį pagalbos teikimą gimnazijos bendruomenei;

20.2. vykdo šviečiamąją veiklą, siekia sustabdyti gandus ir netikslią informaciją;

20.3. aptaria tėvų informavimą ir prevencines priemones;

- 20.4. aptaria dienos įvykius ir numato tolesnius veiksmus;
- 20.5. tęsia numatytų pagalbos priemonių įgyvendinimą.
- 21. Vėlesnėmis dienomis:
 - 21.1. organizuoja trumpus esamos situacijos aptarimus;
 - 21.2. aptaria taikomų priemonių veiksmingumą ir tęsia numatytų pagalbos priemonių teikimo įgyvendinimą.
- 22. Komandai nusprendus, kad situacija normalizavosi, komandos veikla stabdoma.
- 23. Komanda, įgyvendinusi krizės valdymo veiksmų plane numatytas priemones, įvertina krizės valdymo veiksmingumą ir priima sprendimus dėl veiksmų koregavimo.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 24. Su Aprašu supažindinami visi gimnazijos darbuotojai.
 - 25. Apraše nenumatyti atvejai ir situacijos sprendžiami Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.
 - 26. Aprašas skelbiamas gimnazijos interneto svetainėje adresu <http://www.jauniausgimnazija.lt>
-